

αυτές δεν συμπληρώθηκαν έγκαιρα. Ενδεικτικά αναφέρουμε: Καλιτσουνάκης Δ. (1959) Πολιτικής Οικονομίας, Νέζος Α. (1960) Λογιστικής, Σίδερης Α. (1960) Ιστορίας Κοινωνικών και Οικονομικών Θεωριών, Κεραμιδάς Τ. (1961) Οικονομικών και Ασφαλιστικών Μαθηματικών, Σμπαρούνης Α. (1962) Δημοσίας Οικονομικής, Χριστοδουλόπουλος Π. (1967) Πολιτικής Οικονομίας, Τσιμάρας Μ. (1967) Ιδιωτικής Οικονομικής-Λογιστικής, Αθανασιάδης Κ. (1968) Στατιστικής. Έτσι, προς το τέλος της 10ετίας του 1960, δηλαδή 50 χρόνια μετά από την ίδρυσή της, η Σχολή δεν ενεφάνιζε τον δυναμισμό που απαιτούσαν οι εξελίξεις της επιστήμης και οι αυξανόμενες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.

4. Περίοδος 1970-1984

Οι συνθήκες που επικρατούσαν στην αρχή της 10ετίας του 1970 απαιτούσαν μεγάλες τομές. Η οικονομική επιστήμη γνώρισε, διεθνώς, τεράστια ανάπτυξη κατά τις 10ετίες του 1950 και του 1960. Από την άλλη πλευρά οι σπουδές στον χώρο διοίκησης των επιχειρήσεων άρχισαν να εμπλουτίζονται με νέα γνωστικά αντικείμενα, όπως η χρηματοδοτική διοίκηση, η διοίκηση παραγωγής, οι εργασιακές σχέσεις, το μάρκετινγκ, η χρησιμοποίηση ποσοτικών μεθόδων (μαθηματικά, στατιστική, επιχειρησιακή έρευνα), κλπ. Παράλληλα, η ταχέως αναπτυσσόμενη ελληνική οικονομία είχε ανάγκη από εξειδικευμένα στελέχη σε όλους τους τομείς.

Στις προκλήσεις αυτές το Ίδρυμα απάντησε με την έκδοση δύο σημαντικών νομοθετημάτων: του Ν.Δ. 688/1970 και του Π.Δ. 359/1973. Με το πρώτο πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες αλλαγές στα προγράμματα σπουδών και των δύο τμημάτων, έγινε ο διαχωρισμός των σπουδών από το Β' έτος, ιδρύθηκαν νέες τακτικές και έκτακτες αυτοτελείς έδρες, καταργήθηκαν οι έδρες του διοικητικού και του διεθνούς δικαίου και προστέθηκαν στο πρόγραμμα εντελώς νέα μαθήματα. Με το ίδιο νομοθέτημα μετονόμαστηκε το Τμήμα Εμπορικών Σπουδών σε Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, ενώ με την υπουργική απόφαση 8663/1973 καθιερώθηκαν από το Γ' έτος σπουδών δύο ειδικεύσεις: της Στατιστικής, που μπορούσαν να ακολουθήσουν οι φοιτητές του Οικονομικού Τμήματος και της Λογιστικής, για τους φοιτητές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων. Με το δεύτερο νομοθέτημα οργανώθηκαν στη Σχολή συστηματικές μεταπτυχιακές σπουδές κατά το αγγλοσαξωνικό πρότυπο.

Ειδικότερα, οι τακτικές έδρες Πολιτικής Οικονομίας αυξήθηκαν από τέσσερις σε έξι και ιδρύθηκαν για πρώτη φορά στη χώρα τακτικές έδρες στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, στην Έρευνα Αγοράς και την Ανάπτυξη των Πωλήσεων (Μάρκετινγκ), στην Οικονομετρία, στην Ποσοτική Ανάλυση (Επιχειρησιακή Έρευνα) και στη Μαθηματική Στατιστική. Ακόμη, ιδρύθηκαν τρεις έκτακτες αυτοτελείς έδρες Πολιτικής Οικονομίας, τρεις Διοικητικής των Επιχειρήσεων και ανά μία στην Οικονομετρία και στη Στατιστική. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν άλλες τέσσερις έκτακτες αυτοτελείς έδρες στην Πολιτική Οικονομία, δύο στη Διοικητική των Επιχειρήσεων και ανά μία στη Λογιστική, στην Οικονομετρία και στη Στατιστική. Έτσι, το σύνολο των εδρών του Ιδρύματος από 18 (όλες τακτικές) που ήταν το 1970 έφθασε τις 44 (28 τακτικές και 16 έκτακτες αυτοτελείς) στο τέλος του 1973.

Οι αλλαγές που έγιναν στις έδρες και στα προγράμματα σπουδών των τμημάτων, την περίοδο 1970-73, αναφέρονται αναλυτικά στην Επετηρίδα της Σχολής του ακαδημαϊκού έτους 1972-73. Με σκοπό την εξοικονόμηση χώρου, θα παραθέσουμε στο τέλος του κεφαλαίου αυτού μόνο την εικόνα που εμφάνιζε το ίδρυμα –αναφορικά με τον αριθμό και την κατανομή των εδρών, τα μαθήματα που ανήκαν στις διάφορες έδρες και τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών– κατά το ακαδημαϊκό έτος 1981-82. Διαφορές μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 1972-73 και 1981-82 υπάρχουν κυρίως ως προς τα προγράμματα σπουδών των δύο τμημάτων, στα οποία (προγράμματα) έγιναν σημαντικές αλλαγές το ακαδημαϊκό έτος 1980-81.

Αξίζει να τονιστεί ότι προκειμένου να γίνει η αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών το 1980-81 χρειάστηκε να προηγηθεί δουλειά και προσπάθειες πέντε ετών (επιτροπές αναθεώρησης προγραμμάτων, συζητήσεις, κλπ.). Παρά τις διαφωνίες που διατυπώθηκαν, τελικά οι προτάσεις των επιτροπών υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των καθηγητών και το Ίδρυμα απέκτησε δύο πολύ σύγχρονα προγράμματα σπουδών: ένα για το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών και ένα για το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Σε κάθε πρόγραμμα δημιουργήθηκαν επιμέρους ειδικεύσεις. Με την ψήφιση των νέων προγραμμάτων σπουδών ολοκληρώνεται ο διαχωρισμός των οικονομικών επιστημών από τις διοικητικο-εμπορικές επιστήμες, που άρχισε δειλά το 1955. Το Ίδρυμα ουσιαστικά έχει μετασχηματιστεί σε δύο Σχολές. Ωστόσο, εξακολουθεί μέχρι το 1984 να λειτουργεί τυπικά ως μονοτμηματικό ΑΕΙ.

Σχηματικά θα μπορούσε να λεχθεί ότι το διάστημα 1920-1955 αποτελεί την περίοδο κατά την οποία κυριαρχούν στο πρόγραμμα της Σχολής τα εμπορικής και νομικής μόρφωσης μαθήματα. Όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι η περίοδος κατά την οποία το ίδρυμα καθιερώνεται στο ευρύτερο κοινό ως «Ανωτάτη Εμπορική». Την περίοδο 1955-70 τέθηκαν οι βάσεις για τον διαχωρισμό των οικονομικών από τις εμπορικές επιστήμες, κάτι που ολοκληρώθηκε την περίοδο 1970-81. Την ίδια περίοδο το ακρωνύμιο ΑΣΟΕΕ υπερισχύει της ονομασίας Ανωτάτη Εμπορική, το δε Ίδρυμα καταλαμβάνει αξιόλογη θέση μεταξύ των ιδρυμάτων του είδους του διεθνώς. Παράλληλα, ο χαρακτήρας των σπουδών αλλάζει σε βαθμό που ελάχιστα θυμίζει το παρελθόν. Η ΑΣΟΕΕ δεν είναι πλέον μια απλή Ανώτατη Σχολή. Είναι ένα ειδικευμένο σύγχρονο Πανεπιστήμιο.

5. Περίοδος μετά το 1984: το ξεκίνημα μιας νέας πορείας

Σημαντικό σταθμό στην πορεία του Ιδρύματος αποτελεί η δημοσίευση του Π.Δ.313/1984, το οποίο εκδόθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου-Πλαισίου 1268/1982. Με το διάταγμα αυτό γίνεται διαχωρισμός της ΑΣΟΕΕ σε τρία ανεξάρτητα και αυτοδύναμα τμήματα: το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Τμήμα Στατιστικής και Πληροφορικής Οικονομικών Επιστημών. Κάθε τμήμα χορηγεί χωριστό ενιαίο πτυχίο με επιμέρους ειδικότητες. Η δημιουργία των δύο πρώτων τμημάτων αποτέλεσε φυσική κατάληξη του διαχωρισμού των σπουδών στο Ίδρυμα σε οικονομικές και εμπορικο-διοικητικές επιστήμες, που άρχισε το 1955. Ακόμη, με την ίδρυση στην ΑΣΟΕΕ το 1955 της πρώτης τακτικής έδρας Στατιστικής στη χώρα, τη λειτουργία από το 1973 ειδίκευσης στη Στατιστική και την ίδρυση τεσσάρων συνολικά εδρών Στατιστικής είχαν τεθεί τα θεμέλια για τη δημιουργία κάτι πιο σημαντικού στον χώρο της Στατιστικής. Η έκδοση του Π.Δ. 313/1984 χρησιμοποιήθηκε ως ευκαιρία. Οι δυνατότητες που έδινε ο νόμος 1268/82, η ραγδαία ανάπτυξη της επιστήμης της πληροφορικής και η διαπλοκή που είχε αρχίσει να αναπτύσσεται διεθνώς ενθάρρυναν τη Σχολή να ζητήσει την ίδρυση Τμήματος Στατιστικής και Πληροφορικής. Πρόκειται για συνδυασμό δύο μεγάλων επιστημών, που όμως είχε δοκιμαστεί με επιτυχία σε άλλες χώρες και κυρίως στη Μ. Βρετανία.

Με την ίδρυση του νέου τμήματος τέθηκαν οι βάσεις για δυναμικότερη μελλοντική συμμετοχή του Ιδρύματος στον χώρο των νέων τεχνολογιών.